

Kalajoen kunnan valtuuston työjärjestyksen 7 §:n mukaan valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi kulloinkin yhteen asiaan kohdistuvia kysymyksiä kunnan hallinnon ja talouden hoitoa koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, jollei valtuusto toisin päättä. Kysymys on toimitettava kirjallisena kunnanvirastoon viimeistään 4 päivää ennen valtuuston kokousta. Näin ollen seuraavassa esitetyn valtuustokyselyn johdosta kyselytunti on valtuuston työjärjestyksen 7 §:n mukaisesti järjestettävä 30.6.2009 ennen valtuuston kokousta.

Valtuustokysely kunnanhallitukselle

Kuntalain (1995/365) 23 §:n mukaisesti kunnanhallituksen tehtävä on valvoa kunnan etua. Kysymykseni Kalajoen kaupunginhallitukselle koskee yhtenä asiakokonaisuutena toukokuussa 2009 alkanutta prosessia taustoineen, jossa on ryhdytty selvittämään Kalajoen ympäristötarkastajan virkatehtävien hoidon järjestämistä viranhaltijan virkavapaiden ja vuosilomien aikana 1.6.2009 alkaen, noin vuodeksi eteenpäin. Mielestäni kunnanhallitus ei ole asiasta 9.6.2009 tekemässään päätöksessä ajanut kunnan eikä siis myöskään kuntalaisten etua. Perusteluksi tehdyille päätökselle järjestää ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat tehtävät nimittämällä rakennustarkastaja Osmo Heikkala ympäristösihteeriksi ja oikeuttamalla hänet ostamaan asiantuntijapalvelua Oy Ecospec Ltd:ltä on esitetty säästösyitä. Siksi kysyn kunnanhallitukselta:

Missä ja kenen toimesta on tehty laskelma, jonka perusteella kunnan ja kuntalaisten edun kannalta paras ja palvelun järjestämisen kannalta toimivin sekä kustannustehokkain tapa hoitaa ympäristötarkastajan tehtävät 1.6. alkaen on kaupunginhallituksen 9.6. tekemän päätöksen mukainen järjestely?

Onko kaupunginhallituksella päätöksensä perusteeksi esittää valtuustolle kustannuslaskelma, jossa vertailutietona esitetään myös osa-aikaisen viransijaisen palkkaamisen kustannukset?

Miksi asiantuntijapalvelun hankintaa ei ole kilpailutettu hankintalain mukaisesti? Kaupunginvaltuuston kokouksessa 26.5.2009 kaupunginjohtaja totesi, ettei ympäristötarkastajan tehtävien järjestäminen 1.6. alkaen ole kiireellinen asia.

Esitetty väite syntyvästä säästöstä on olemassa olevien tietojen varassa perusteeton. Oy Ecospec Ltd:n kanssa tehdystä sopimuksesta ilmenevien ostopalvelun tuntimäärän (keskimäärin 8-12 t/vk) ja tuntipalkkion (40 €/tunti + alv 0%) sekä konsultin kulkeman Kannuksen ja Kalajoen välisen matkan km-korvausten (n. 0,40 € x 102 km/päivä) perusteella laskettuna konsulttipalvelun kuukausittainen kustannus muodostuu kokoaikaisen ympäristötarkastajan tai viransijaisen palkkakustannuksiin nähden lähes samansuuruiseksi ja huomattavasti kalliimmaksi vertailussa, jossa tehtäviä hoitaisi osa-aikainen viransijainen.

Kunnanhallituksen päätöksen mukaisen järjestelyn tarkoituksenmukaisuutta, toimivuutta ja kustannustehokkuutta heikentää myös se, että ympäristöpalvelujen tuottamisen tehokkuutta ja laatua voidaan pitää kyseenalaisena tilanteessa, jossa asiakaskuntaan ja tehtäväkenttään ryhtyy 8-12 tuntia viikossa perehtymään yksityinen, kunnan ulkopuolinen konsultti sekä rakennustarkastaja, jolla ei ole pätevyyttä tai työkokemusta ympäristösihteerin tehtävien hoitamiseen. Säästölaskelmassa on myös huomioitava ympäristösihteeriksi nimetyn rakennustarkastajan resurssien väheneminen rakennusvalvonnasta sekä tehtävän kuvan huomattavasta laajenemisesta todennäköisesti aiheutuva peruste palkankorotukselle. Lisäksi on huomioitava se, päätyvätkö tehdyn työn kunnallisverotulot Kalajoelle. Kustannuksiin pitää arvioida myös eri virkamiehiltä kyseisen asian monimutkaisiin järjestelyihin tähän mennessä tuhlautunut tehokas työaika sekä 31.5. saakka tehtävää hoitaneen viransijaisen lomarahat, jotka sijainen oli ilmoittanut työnsuhteen jatkuessa muuttavansa täysimääräisesti lomarahavapaisiin.

Toiminnanharjoittajille aiheutuvat lisäkustannukset esim. ympäristölupien ja erilaisten lausuntojen viivästymisen vuoksi voidaan katsoa kuntalaisille aiheutuvaksi tappioksi. Samoin haitaksi voidaan lukea tämänhetkinen tilanne, jossa kuntalaiset ja eri toiminnanharjoittajat eivät käytännössä saa lainkaan neuvontaa, ohjausta tai palvelua ympäristöasioissa eivätkä ympäristövalvontaan kuuluvat asiat ole asianmukaisessa tilassa, mistä voi aiheutua arvaamattomia lisäkustannuksia. Tarkastus- ja valvontakäyntien osittaisenkin laiminlyömisestä johdosta kaupungilta jää mahdollisesti myös saamatta tarkastus- ja valvontamaksuja (vuositasolla yht. n. 6000 €).

Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, ettei kyseistä ympäristövalvonnan henkilöresurssiin kohdistuvaa säästöä tuotu esille vuoden 2009 talousarviomuutoksen valmistelussa eikä kaupungin YT-neuvotteluissa, vaan asia nousi kaupunginjohtajan toimesta yllättäen esille liittyen mitä ilmeisimmin vs. ympäristötarkastajan ja kaupunginjohtajan näkemuseroon esteellisyydestä Fennovoiman hankkeen lausuntoasiassa sekä kaupunginjohtajan vs. ympäristötarkastajaan kohdistamaan vakavaan puhutteluun minun valtuutettuna esittämien julkisten kannanottojen johdosta, minkä kaupunginjohtaja on todennut olleen osa normaalia henkilöstöjohtamista.

Haluan kuitenkin korostaa, että esittämässäni valtuustokyselyssä ei ole kyse ydinvoimasta tai oman perheen työllisyystilanteesta vaan paljon periaatteellisemmista asioista; kunnan ja kuntalaisten edusta, päätöksenteon ja menettelytapojen avoimuudesta ja oikeudenmukaisuudesta sekä jopa sananvapaudesta.

Millä pelisäännöillä Kalajoen kaupungin organisaatiossa toimitaan? Ovatko ne avoimen ja oikeudenmukaisen demokratian pelisäännöt vai aivan jotain muuta? Sallitaanko tässä kaupungissa eri näkökulmien ja kannanottojen asiallinen ja perusteltu esittäminen ilman kaupungin johdon kiertoteitse toimeen panemia ikäviä jälkiseurauksia?

Onko Kalajoen kaupungin organisaation tarkoitus olla suljettu siten, että tietoja sen sisällä tehdyistä julkisista päätöksistä perusteluineen ei sallita käsiteltävän julkisesti, ei ainakaan kriittisestä näkökulmasta?

Jos näin on, on syytä olettaa, että päätöksentekoon liittyy jotain, mikä ei kestä lähempää ja avointa tarkastelua. Mikäli kaupungin johto tai kaupunginhallitus katsoo menettelytapoihinsa kohdistuvan liiallista kritiikkiä, on varmasti syytä käydä läpi perusteellinen ja avoin keskustelu siitä, ovatko menettelytavat ja päätökset perusteluineen varmasti oikeat ja hyväksyttävät.

Valtuusto on Kalajoen kaupungin ylin päättävä toimielin. Mielestäni edellä mainittujen seikkojen selvittäminen valtuustokyselyn johdosta on tarpeellista ja perusteltua.

Kalajoella 23.6.2009

Hanna Halmeenpää